

IP1 Politike pohištva

**IP2 Transformacije interierjev:
Fenomenologija bivanja in kulturni rituali**

IP3 Kuriran prostor

IP4 Oblikovalski laboratorij

IP5 Haptičnost: Materiali, izdelava in sestavljanje

IP6 Barve, svetloba in atmosfera v interierju

IP7 Arhitektura virtualnega prostora

Modul Interier raziskuje oblikovanje in ustvarjanje notranje prostorske izkušnje skozi sintezni proces, katerega kakovost je ključna za razvoj raznolikih arhitekturnih projektov. To počne skozi prizmo zgodovinske in teoretične refleksije z izhodiščem v javni, kolektivni arhitekturi, preko katere prevprašuje način kako arhitekti in uporabniki prispevajo k njenemu kulturnemu, družbenemu ali političnemu namenu.

Koncept novega modula Interier, ki bo omogočil povezave z drugimi predmeti na Fakulteti za arhitekturo in sodelovanje z drugimi akademijami in fakultetami Univerze v Ljubljani, si zato prizadeva preseči konvencionalne predstave o notranjem oblikovanju, ki so pogosto osredotočene izključno na opremljanje. Namesto tega si prizadeva vzpostaviti interaktivno izkušnjo učenja, ki naslavlja soodvisnost arhitekturnega in notranjega oblikovalskega znanja.

Poleg tega si prizadeva dosledno povezati ta prepletanja z oblikovanjem različnih artefaktov, ki povezujejo ljudi skozi prostor in čas, ustvarjajoč atmosfero, ki se ukvarja z mnogoplastnimi, pogosto fenomenološkimi komponentami življenja: od vizualnih/estetskih (lepota oblik in struktur), fizičnih (proporci, ergonomija, svetloba, barva, tekstura, akustika, zvok ipd.), socialno-čustvenih (ustvarjanje priložnosti za interakcijo in umik ljudi), intelektualnih (humor, zgodovinski pomen notranjosti) itd.

Modul bo med drugim naslovil tudi družbeno-normativni pomen in politiko notranjosti v javnih stavbah (kolektivne stanovanjske zgradbe, družbena arhitektura, adaptivna ponovna raba) ter postopoma spodbudil sistematičen pregled obstoječe teorije notranjega oblikovanja, ki se kot mlada disciplina šele vzpostavlja, in jo vključil v produkcijo raziskovalnih nalog, vaj, vizualnih esejev v rednih in izbirnih predmetih ter na magistrski in doktorski ravni.

MODUL INTERIER

prof. Jurij Sadar, asist. Ana Kreč

Pohištvo nima zgolj funkcionalne in estetske vloge, temveč odraža tudi politične strukture, ideologije, družbene vrednote ter vpliva na javno percepcijo. Kot arhitektura malega merila soustvarja notranjo prostorsko izkušnjo, v družbeni, kolektivni arhitekturi in javnem prostoru pa pogosto prevzema tudi simbolno vlogo, gradi kolektivni spomin ter deluje kot medij mehke moči. Arhitekt lahko z uporabo lastne socialne imaginacije – s povezovanjem osebnih izkušenj s širšimi družbenimi konteksti in strukturami - aktivno razmišlja o alternativnih družbenih ureditvah in vizijah. Skozi arhitekturno produkcijo (ali namerno odsotnostjo le-te), arhitekt izraža lastno pozicijo napram družbi ter ima moč vplivati na obstoječo družbeno realnost. To lahko počne v vseh merilih. Predmet naslavlja soodvisnost arhitekturnega in notranjega oblikovanja, obravnava družbeno-normativni pomen in političnost notranjega prostora ter prepričuje vlogo in moč pohištva, kot političnega orodja. Skozi analizo zgodovinskih in sodobnih primerov raziskuje, kako se notranji prostor uporablja kot orodje nadzora, izključevanja ali emancipacije, ter ali reproducira obstoječe družbene norme ali ponuja možnosti za alternativo. Poseben poudarek je namenjen vlogi arhitektov pri snovanju notranjega prostora ter vplivu teh procesov na širše družbene in politične strukture ter okolje.

ključne besede

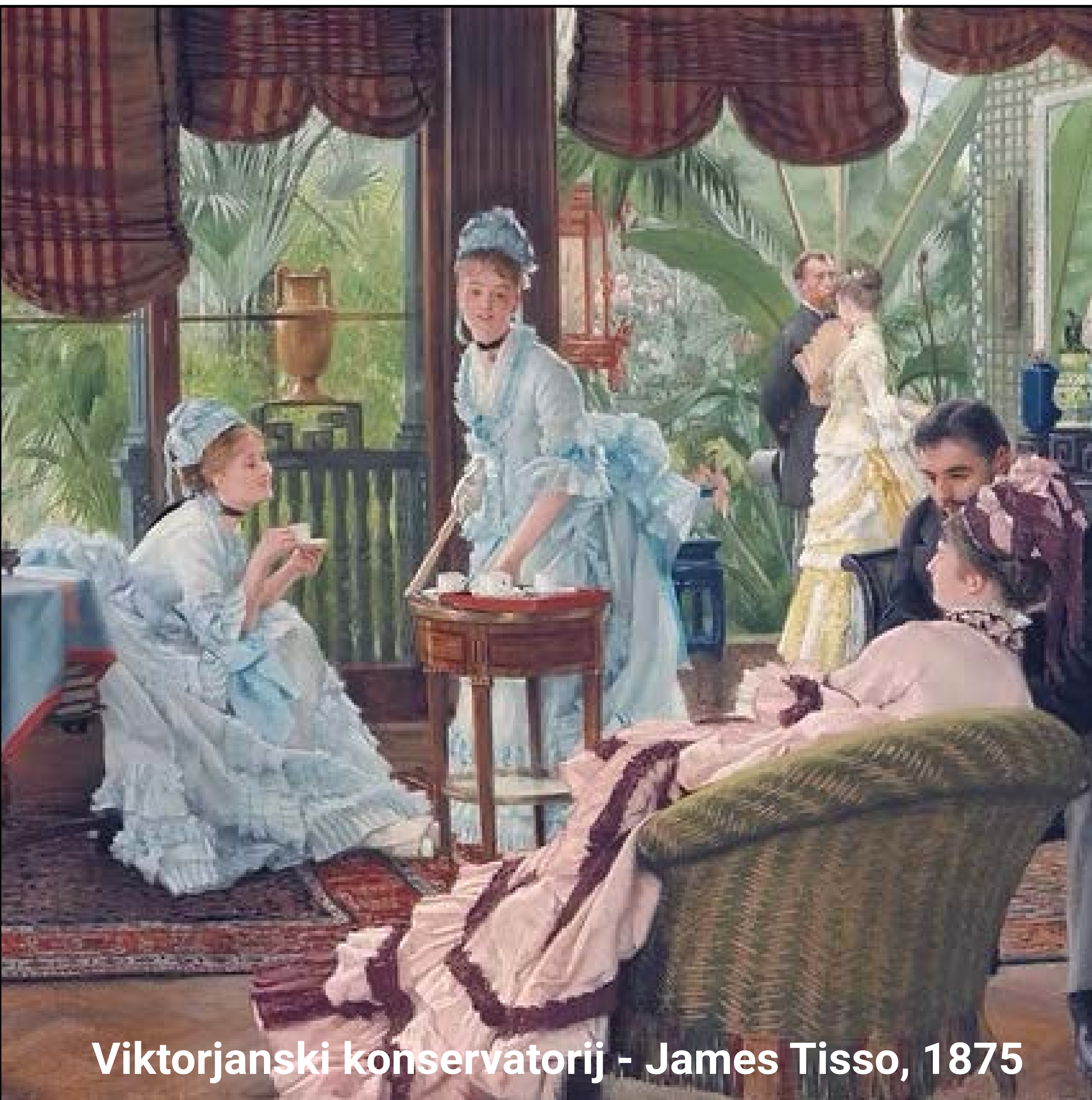
političnost prostora, mehka moč, socialna imaginacija

obravnavane tematike

vloga arhitekture v oblikovanju družbenih odnosov, pohištvo kot mehka moč in politično orodje, pomen oblikovanja v različnih družbenih sistemih

Jacques Tati, Playtime, 1967

Viktorjanski konservatorij - James Tissot, 1875

TRANSFORMACIJA INTERIERJEV: FENOMENOLOGIJA BIVANJA IN KULTURNI RITUALI

izr. prof. pr. Špela Hudnik

Predmet skozi družbene, kulturne in dnevne bivalne rituale naslavlja spoznavanje transformacij skozi zgodovinsko-teoretske baze interierjev. Skozi fenomenologijo aktivnosti – delo, kopanje in higiena, prehranjevanje, odmik, druženje, potrošnja, bivanje, študentje raziskujejo različne teoretične in družbene interpretacije življenjskih prostorov. Poudarek je na dinamičnih procesih bivanja, ki se izražajo skozi materialno kulturo, arhitekturne spremembe, spremembe v načinu uporabe prostora ter vpliv sodobnih tehnologij. Predmet ponuja globlji vpogled v manj vidne plasti zgodovine notranjega oblikovanja in interierjev, ne le skozi klasične arhitekturne in oblikovalske teorije, temveč tudi skozi vplive medijev, filma, literature, mode, oblikovanja izdelkov in opreme za dom. Skozi interdisciplinarni pristop predmet študentom ponuja alternativne poglede na vprašanja sodobnega bivanja, kulture in družbene vključenosti.

ključne besede

transformacija, mediji, kultura, bivanje, ritual

obravnavane tematike

kritična analiza transformacij interierja skozi zgodovinske in teoretske baze; fenomenologija vsakodnevnih aktivnosti in njihov vpliv na prostor; vpliv medijev, filma, literature in mode na notranje oblikovanje, interdisciplinarni pristop k raziskovanju prostora in bivanja; družbena vključenost in kulturni vplivi na oblikovanje prostora

izr. prof. pr. Špela Hudnik

Predmet se osredotoča na zasnovo, oblikovanje in realizacijo začasnih javnih prostorov, namenjenih prezentaciji, izkušnji in interakciji z obiskovalci. Gre za prostorsko mišljenje, kjer se prepletajo scenografija, arhitektura, umetnost in oblikovanje. Namen je raziskovanje sodobnih formatov javnih dogodkov, kot so gledališke predstave, razstave, modne revije, sejmi, festivali in druge oblike začasnih prostorskih postavitvev. Osnovne teme predmeta vključujejo scenografijo kot orodje prostorske naracije, oblikovanje prostora modne revije kot dramaturškega sprehoda, razstavo kot interaktivno polje informacij in izkušenj, sejem kot urbano krajino prehodov in srečevanj. Poudarek je na raziskovanju mejnih prostorskih formatov med stalnim in začasnim, zasebnim in javnim, spektaklom in intimnostjo. Predmet spodbuja eksperiment, interdisciplinarno delo in razvoj avtorskega pristopa k oblikovanju začasnih prizorišč.

ključne besede

scenografija, razstave, javni dogodki, začasnost, spektakel

obravnavane tematike

začasnost in eksperiment, adaptivna ponovna uporaba, interaktivnost, prostorska naracija, mejni prostorski formati, interdisciplinarni pristopi, kustos/kuriranje, umetniška produkcija

Viktorjanski konservatorij - James Tissot, 1875

doc. Uroš Rustja, doc. Anja Vidic

Oblikovalski laboratorij s pomočjo različnih teoretičnih in praktičnih metod reflektira in raziskuje odnose med oblikovanjem objektov in kontekstom prostora, s poudarkom na inovacijah, ergonomiji, raziskovanju materialov ter odgovornem oblikovanju. Skozi analitične in eksperimentalne procese razvija oblikovalske pristope in realizacije, ki temeljijo na aktualnih umetniških, znanstvenih, tehničnih in kulturnih paradigmah. Cilj oblikovalskega laboratorija je razvijati sposobnost kritične refleksije arhetipov in standardov ter iskanje novih možnosti skozi procese preoblikovanja in optimizacije kot del sodobne oblikovalske prakse in produkcije.

ključne besede

pohištvo, ponovna uporaba, produkcija, inovacija, raziskovanje materialov, ergonomija

obravnavane tematike

oblikovanje, preoblikovanje in optimizacija pohištva in uporabnih predmetov, analitični in eksperimentalni procesi, odgovorno oblikovanje, trajnostni pristopi

Dan Adlešič: Vse je lahko karkol

HAPTIČNOST: MATERIALI, IZDELAVA IN SESTAVLJANJE

doc. Paul O. Robinson

Vsako fizično izkušnjo arhitekturnega prostora določa prepleteno stimuliranje vseh čutov, zato imajo materiali s svojimi raznovrstnimi značilnostmi odločilno vlogo pri senzoričnem dojemanju prostora. Materiali so nosilci zaznavnega izraza interjerjev, vendar se njihova realizacija, vsebina materialnega jezika, začne pod površino; so vmesnik med arhitekturnim programom in realizacijo haptičnega sveta. Izhajajoč iz teh predpostavk predmet ponuja zgodovinski pregled ter teoretska in praktična orodja za razumevanje narave materialov, ki se uporabljajo pri produkciji notranjega prostora. Seminar sestavljajo štiri glavni elementi: raziskovanje zgodovine izdelave in uporabe materialov, ki bo okrepilo študentovo sposobnost preoblikovanja tradicionalnih pristopov k izdelovanju prostorov znotraj sodobne prakse; raziskovanje teoretskih izhodišč izbranih manifestacij materialov, ki podpira zmožnost obravnave in preoblikovanja materialov kot označevalcev, izhajajočih iz programa; raziskovanje tehnične izdelave raznovrstnih materialov, kar študentu omogoča globoko branje procesov izdelave in dobave materialov, ki se uporabljajo za fizično manifestacijo prostora s pomenom; raziskovanje smiselnih, programiranih odnosov med tipi materialov, ki bo izhodišče za izdelovanje prostorskih detajlov v okviru praktične delavnice.

ključne besede

haptičnost, material, materialnost, tektonika, detajl, preoblikovanje, natura animare

obravnavane tematike

praktikum o naravi, preoblikovanju in uporabi materialov pri ustvarjanju notranjega prostora

Ludwig Mies van der Rohe: Interier
barcelonskega paviljona

BARVE, SVETLOBA IN ATMOSFERA V INTERIERJU

izr. prof. dr. Tomaž Novljan, izr. prof. Leon Belušič

Svetloba in barva bosta v prihodnosti oblikovanja notranjih prostorov močno povezani z napredkom tehnologije, trajnostnimi praksami in našim razumevanjem svetlobe in barve kot vira energije, informacij in estetike. Kot temeljni likovni prvini arhitekturnega oblikovanja in percepcije sta in bosta imeli v bližnji in daljni prihodnosti vedno večji vpliv na fizične in virtualne/kibernetske prostorske realnosti, pri nenehnem preizpraševanju o tem, kako je prostore mogoče oblikovati na novo ali pa preoblikovati obstoječe ter kako jih čim bolje integrirati v različne prostorske in ostale kontekste v katere so umeščeni. Predmet bo obravnaval tematike kot so trajnostna uporaba naravne in umetne svetlobe ter barve, prilagodljivost in pametna uporaba svetlobe in barve, integracija z materiali in s prostori – v funkcionalnem in v estetskem pomenu, vpliv na zdravje in (dobro) počutje, vzpostavljanje in zagotavljanje bivalnih pogojev v ekstremnih ambientih nad in pod površino zemlje, pod vodno gladino in v vesolju. Prihodnost svetlobe in barve bo zaznamovana z večjo integracijo s tehnologijo, trajnostjo in personalizacijo. Svetloba in barva ne bosta več zgolj orodji za osvetljevanje in »barvanje«, temveč bosta postali ključni del našega bivanja v interierju, vplivali bosta na naše zdravje, počutje, povezljivost in kreativnost. Obe entiteti bomo v okviru predmeta obravnavali tako s tehnično metričnega, kot tudi iz umetniško kreativnega vidika.

ključne besede

prostor, naravna in umetna svetloba, senca, barva, informacija, percepcija

obravnavane tematike

naravna in umetna svetloba kot osnovna gradnika prostora, soodvisnost med barvo, strukturo, teksturo in svetlobo, preplet med tehnologijo in umetnostjo

Luis Barragan, Casa Gilardi Mexico City

Interier v filmu Dune (2021)

izr. prof. dr. Or Ettlinger

Predmet raziskuje arhitekturno dinamiko med tremi vrstami prostorov: mentalnim prostorom domišljije, virtualnim prostorom vizualnih medijev – tako starih kot novih – ter fizičnim prostorom, v katerem vsi živimo. Predmet se osredotoča zlasti na notranje prostore, katerih potopitvena izkušnja ponuja neposreden in takojšen dostop do izvajanja in preverjanja različnih vprašanj v praksi: Kako dojemamo prostor in kako to dojemanje vpliva na način projektiranja in gradnje? Kakšna je narava virtualnega prostora in kakšne vrste miselnosti zahteva oblikovanje prepričljivih prostorov v njem? Kako lahko virtualni prostor služi kot interaktivni laboratorij za raziskovanje ustreznih oblikovalskih pristopov za fizični prostor? Kako lahko nevroznanost pomaga pri predvidevanju in ocenjevanju zasnov, ki bi kar najboljše podpiralo dobro počutje ljudi? Kakšna je vloga geometrije pri ustvarjanju skladnih prostorov, ki dobro delujejo kot celota? Kako zagotoviti, da bodo nove tehnologije služile procesu oblikovanja, a da človek ob tem še vedno ohrani nadzor?

ključne besede

virtualnost, virtualni prostor, nevroznanost, zaznavanje prostora, domišljija

obravnavane tematike

zaznavanje prostora; zgodovina in teorija virtualnega prostora; arhitekturno oblikovanje v slikah, filmih in videoigrah; nevroznanost arhitekture; prostorska skladnost; ustrezno oblikovanje; oblikovanje na podlagi konteksta; doživljanje arhitekture